Kildemateriale til arbejdshæftet for midtugemødet

6.-12. SEPTEMBER

PERLER FRA GUDS ORD | 5. MOSEBOG 33-34

"Søg tilflugt i Jehovas 'evige arme'"

***it*-1 1110**
Jesjurun

Et hædersnavn for Israel. I Septuaginta er "Jesjurun" oversat med "elskede Israel" med mere vægt på kærlighed end på hæder. Navnet "Jesjurun" skulle have mindet Israel om at det var Jehovas pagtsfolk, og at det derfor var forpligtet til at forblive retskaffent. (5Mo 33:5, 26; Es 44:2, fdn.) I 5 Mosebog 32:15 anvendes navnet ironisk. I stedet for at leve op til navnet "Jesjurun" blev Israel genstridigt, svigtede sin Skaber og lod hånt om sin Frelser.

***rr* 120, boksen**
Hjælp til at komme på fode igen

Mange hundrede år før Ezekiels tid erklærede profeten Moses at Jehova ikke kun kan men også ønsker at bruge sin styrke til at hjælpe sit folk. Moses skrev: "Gud er en tilflugt fra gammel tid, hans evige arme holder dig oppe." (5. Mos. 33:27) Ja, vi kan være sikre på at hvis vi søger nær til Jehova når livet er svært, vil han omsorgsfuldt holde sine arme under os, blidt løfte os op og hjælpe os på fode igen. – Ezek. 37:10.

***w11* 15/9 19 § 16**
Løb med udholdenhed

16 Ligesom Abraham oplevede Moses ikke at Guds løfte blev opfyldt i hans levetid. Da israelitterne var parate til at gå ind i det lovede land, sagde Jehova til Moses: "Du [skal] se landet på afstand, men du kommer ikke til at gå derind, ind i det land som jeg giver Israels sønner." Dette skyldtes at Moses og Aron tidligere havde ladet sig provokere af folkets oprørske indstilling og 'havde handlet troløst over for Gud midt blandt Israels sønner ved Meribas vand'. (5 Mos. 32:51, 52) Blev Moses vred eller fortvivlet? Nej. Han udtalte en velsignelse over folket og sluttede med disse ord: "Lykkelig er du, Israel! Hvem er som du, et folk der frelses af Jehova, din hjælps skjold og den som er din højheds sværd?" – 5 Mos. 33:29.

Søg efter åndelige perler

***it*-2 352 § 5**
Moses

Moses var 120 år gammel da han døde. Bibelen siger om hans fysiske styrke: "Hans øje var ikke svækket, og hans livskraft ikke svundet." Jehova begravede ham på et sted som ingen nogen sinde har fundet. (5Mo 34:5-7) Dette skete sandsynligvis for at forhindre israelitterne i at gøre hans grav til en helligdom og blive forledt til afgudsdyrkelse. Djævelen ville åbenbart gerne bruge Moses' legeme til et eller andet formål, for den kristne discipel Judas, Jesu Kristi halvbroder, skriver: "Da ærkeengelen Mikael havde en uoverensstemmelse med Djævelen og sagde ham imod vedrørende Moses' legeme, vovede han ikke at fremføre en spottende dom imod ham, men sagde: 'Måtte Jehova irettesætte dig.'" (Jud 9) Før Israel under Josuas ledelse gik ind i det forjættede land, blev der holdt sorg over Moses i 30 dage. – 5Mo 34:8.

13.-19. SEPTEMBER

PERLER FRA GUDS ORD | JOSVA 1-2

"Hvad du skal gøre for at det vil gå dig godt"

***w13* 15/1 8 § 7**
Vær modig – Jehova er med dig!

7 For at have det mod der skal til for at gøre Guds vilje, må vi studere hans ord og leve efter det. Det var netop hvad Josua fik besked på at gøre da han efterfulgte Moses: "Vær blot modig og meget stærk så du kan tage vare på at handle efter hele den lov som min tjener Moses pålagde dig .... Denne lovbog skal ikke vige fra din mund, og du skal læse dæmpet i den dag og nat, for at du kan tage vare på at handle efter alt hvad der står skrevet i den; for da vil du have lykken med dig på din vej og da vil du handle med indsigt." (Jos. 1:7, 8) Josua fulgte dette råd, og han 'havde lykken med sig på sin vej'. Hvis vi gør det samme, vil vi blive mere modige og opleve større glæde i Jehovas tjeneste.

***w13* 15/1 11 § 20**
Vær modig – Jehova er med dig!

20 Det er en udfordring at gøre tingene på Jehovas måde når vi udsættes for prøvelser i denne onde verden. Men vi er ikke alene. Gud er med os. Det er hans søn, menighedens hoved, også. Desuden har vi i hele verden mere end syv millioner trosfæller der også tjener Jehova. Lad os sammen med dem fortsat vise tro og forkynde den gode nyhed, idet vi har årsteksten for 2013 i tanke: 'Vær modig og stærk. Jehova din Gud er med dig.' – Jos. 1:9.

Søg efter åndelige perler

***w04* 1/12 9 § 1**
Hovedpunkter fra Josuas Bog

2:4, 5 – Hvorfor fører Rahab kongens mænd, som leder efter spionerne, på vildspor? Rahab beskytter spionerne med sit eget liv som indsats fordi hun har fået tro på Jehova. Af samme grund kan hun heller ikke røbe spionernes opholdssted for mænd der vil skade Guds folk. (Mattæus 7:6; 21:23-27; Johannes 7:3-10) Rahab blev "erklæret retfærdig som følge af gerninger". En af disse gerninger var at hun vildledte kongens udsendinge. – Jakob 2:24-26.

20.-26. SEPTEMBER

PERLER FRA GUDS ORD | JOSVA 3-5

"Jehova velsigner det når vi viser tro"

***it*-1 1173 § 3**
Jordan

Som regel har den del af Jordanfloden der ligger neden for Galilæas Sø, en gennemsnitsdybde af 1-3 m og en bredde af omkring 27-30 m. Men om foråret når floden går over sine bredder, er den meget dybere og bredere. (Jos 3:15) Under disse omstændigheder ville det have været risikabelt for det israelitiske folk, mænd, kvinder og børn, at gå over Jordan, især i nærheden af Jeriko. Strømmen her er så stærk at badende i nyere tid er blevet revet med af den. Imidlertid sørgede Jehova ved et mirakel for at opdæmme vandet, hvorved det blev muligt for israelitterne at gå over på tør grund. (Jos 3:14-17) Flere hundrede år senere skete det samme én gang for profeten Elias da han gik over

sammen med Elisa, og én gang for Elisa alene. – 2Kg 2:7, 8, 13, 14.

***w13* 15/9 16 § 17**
Gør Jehovas formaninger til dit hjertes glæde

17 Hvordan styrkes vores tillid til Jehova når vi handler i tro? Lad os se nærmere på hvad der skete da israelitterne skulle til at indtage det lovede land. Jehova havde befalet præsterne som bar pagtens ark, at gå direkte ud i Jordanfloden. Men da folket nærmede sig floden, kunne de se at den var gået over sine bredder på grund af forårsregnen. Hvad gjorde israelitterne? Slog de lejr for at vente flere uger eller endnu længere på at vandstanden skulle synke? Nej, de stolede ubetinget på Jehova og fulgte hans anvisninger. Hvad blev resultatet? Beretningen siger: 'I det øjeblik da præsterne dyppede fødderne i vandkanten, stod vandet stille. Og præsterne blev stående ubevægelige på tør grund midt i Jordan, mens hele Israel gik over på tør grund.' (Jos. 3:12-17) Forestil dig hvor glade israelitterne må være blevet da de så den rivende strøm standse op! Der er ingen tvivl om at deres tro på Jehova blev styrket fordi de stolede på hans anvisninger.

***w13* 15/9 16 § 18**
Gør Jehovas formaninger til dit hjertes glæde

18 Ganske vist udfører Jehova ikke den slags mirakler for sine tjenere i dag, men han velsigner deres troshandlinger. Guds virksomme kraft sætter dem i stand til at forkynde budskabet om Riget i hele verden. Og den oprejste Kristus Jesus, Jehovas største Vidne, lovede sine disciple at han ville støtte dem i dette vigtige arbejde: "Gå derfor ud og gør disciple af folk af alle nationerne … Jeg er med jer alle dage indtil afslutningen på tingenes ordning." (Matt. 28:19, 20) Mange Jehovas Vidner som af natur er generte eller tilbageholdende, har erfaret at Guds hellige ånd har givet dem mod til at forkynde for fremmede. – ***Læs Salme 119:46; 2 Korinther 4:7.***

Søg efter åndelige perler

***w04* 1/12 9 § 2**
Hovedpunkter fra Josuas Bog

5:14, 15 – Hvem er "fyrsten over Jehovas hær"? Den fyrste der styrker Josua da erobringen af det forjættede land begynder, er uden tvivl "Ordet" – Jesus Kristus i sin førmenneskelige tilværelse. (Johannes 1:1; Daniel 10:13) Hvor er det opmuntrende at vide at den herliggjorte Jesus Kristus støtter Guds folk i deres åndelige kamp.

27. SEPTEMBER – 3. OKTOBER

PERLER FRA GUDS ORD | JOSVA 6-7

"Vend dig væk fra det der ikke er noget værd"

***w10* 15/4 20 § 5**
Se ikke på det der er uden værdi!

5 Flere hundrede år senere da israelitten Akan fik øje på noget af byttet fra den erobrede by Jeriko, blev han fristet og stjal det. Gud havde befalet at alt det der var i byen, skulle tilintetgøres, undtagen visse ting som skulle gives til Jehovas skatkammer. Israelitterne blev advaret om at holde sig fra det der var viet til udslettelse, så der ikke skulle opstå et begær hos dem og de skulle tage noget af byttet fra byen. Akans ulydighed førte til at israelitterne

led nederlag ved byen Aj, og flere af dem døde. Akan tilstod ikke sit tyveri før han blev afsløret. 'Da jeg så' noget af byttet, sagde Akan, "fik jeg lyst til det og så tog jeg det". Hans øjnes begær førte til at han blev udslettet sammen med "alt hvad der var hans". (Jos. 6:18, 19; 7:1-26) Akan begærede noget han ikke havde ret til.

***w97* 15/8 28 § 3**
Bør man underrette de ældste?

En af grundene til at indberette overtrædelser er at det er med til at bevare menighedens renhed. Jehova er en ren Gud, en hellig Gud. Han kræver at alle der tilbeder ham, er åndeligt og moralsk rene. Hans inspirerede ord giver os denne formaning: "Som lydige børn skal I ophøre med at lade jer forme efter de ønsker I før havde i jeres uvidenhed, men I skal, i overensstemmelse med den Hellige som kaldte jer, også selv være hellige i hele jeres adfærd, for der står skrevet: 'I skal være hellige, for jeg er hellig.'" (1 Peter 1:14-16) Enkeltpersoner som praktiserer urenhed eller fremturer i synd, kan forårsage at hele menigheden bliver besmittet og pådrager sig Jehovas mishag indtil der tages skridt til at irettesætte eller fjerne vedkommende. – Jævnfør Josua, kapitel 7.

***w10* 15/4 21 § 8**
Se ikke på det der er uden værdi!

8 Sande kristne er ikke immune over for øjnenes begær og kødets begær. Det er derfor Guds ord tilskynder os til at vise selvdisciplin i forbindelse med det vi ser på og længes efter. (1 Kor. 9:25, 27; *læs Første Johannesbrev 2:15-17*). Den retskafne mand Job erkendte den stærke forbindelse der er mellem at se og at begære. Han sagde: "Jeg har sluttet en pagt med mine øjne, så hvordan kunne jeg fæste mit blik på en jomfru?" (Job 31:1) Job nægtede at røre en kvinde på en umoralsk måde; han ville end ikke tillade sit sind at dvæle ved en sådan tanke. Jesus understregede at vi må bevare sindet rent ved ikke at give plads for umoralske tanker. Han sagde: "Enhver der bliver ved med at se på en kvinde for at begære hende, har allerede begået ægteskabsbrud med hende i sit hjerte." – Matt. 5:28.

Søg efter åndelige perler

***w15* 15/11 13 § 2-3**
Spørgsmål fra læserne

I oldtiden var det almindeligt at en angribende hær belejrede en befæstet by for at indtage den. Hvis belejringen strakte sig over en længere periode, levede indbyggerne i byen af den mad de havde opmagasineret. Når byen til sidst blev indtaget, plyndrede de invaderende soldater byen for værdier, blandt andet den del af forrådet der var tilbage. I ruinerne af Jeriko har arkæologerne imidlertid fundet store forsyninger af fødevarer. *Biblical Archaeology Review* oplyser: "Det man fandt mest af i ruinerne, ud over lertøj, var korn. ... Det er noget der skiller sig meget ud i optegnelserne over arkæologiske udgravninger i Palæstina. Måske finder man en krukke korn eller to, men at finde en så stor mængde er meget usædvanligt."

Ifølge Bibelen var der en god grund til at israelitterne ikke tog det korn der var i Jeriko – Jehova havde befalet dem at holde sig fra det. (Jos. 6:17, 18) Israelitternes angreb fandt sted om foråret kort efter høsttiden, hvor kornlagrene var fyldte.

(Jos. 3:15-17; 5:10) Det faktum at der var meget korn tilbage i Jeriko, vidner om at israelitternes belejring af byen var kortvarig, præcis som Bibelen siger.

4.-10. OKTOBER

PERLER FRA GUDS ORD | JOSVA 8-9

"Lær af beretningen om gibeonitterne"

***it*-1 702-703**
Gibeon

Gibeonitterne og Josua. På Josuas tid var Gibeon beboet af hivvitter, et af de syv kana'anæiske folk der skulle tilintetgøres. (5Mo 7:1, 2; Jos 9:3-7) Gibeonitterne blev også kaldt amoritter, idet denne betegnelse nu og da bruges generelt om alle kana'anæerne. (2Sa 21:2; jf. 1Mo 10:15-18; 15:16.) I modsætning til de andre kana'anæere forstod gibeonitterne at de trods deres militære styrke og byens størrelse ikke ville kunne holde stand over for israelitterne fordi Jehova kæmpede for dem. Da Jeriko og Aj var faldet, sendte mændene fra Gibeon, der øjensynlig også repræsenterede de tre andre hivvitiske byer, Kefira, Be'erot og Kirjat-Jearim (Jos 9:17), en delegation til Josua i Gilgal for at søge fred. De gibeonitiske udsendinge kom i slidte klæder og lappede sandaler, med sprukne og sammenrimpede læderflasker til vin, slidte sække og tørt og smuldret brød og udgav sig for at være kommet fra et fjernt land og derfor ikke fra et sted der skulle erobres af Israel. De erkendte at det der var overgået Ægypten og amoritterkongerne Sihon og Og, skyldtes Jehovas hånd. Men klogt nok talte de ikke om hvordan det var gået i Jeriko og Aj, eftersom nyheden herom ikke kunne have nået deres 'fjerne land' før den afrejsedato de angav. Israels høvdinger undersøgte så de forelagte beviser og godtog dem, og de sluttede derpå en pagt med gibeonitterne om at de ikke skulle dø. – Jos 9:3-15.

***w11* 15/11 8 § 14**
"Støt dig ikke til din egen forstand"

14 Eftersom vi alle – også erfarne ældste – er ufuldkomne, må vi aldrig glemme at bede Jehova om at lede os når vi skal træffe beslutninger. Tænk over hvordan Moses' efterfølger, Josua, og Israels ældste reagerede da der kom nogle forklædte gibeonitter som udgav sig for at være fra et fjernt land. Uden at spørge Jehova til råds sluttede Josua og de andre fred med gibeonitterne og indgik en pagt med dem. Selvom Jehova lod aftalen stå ved magt, sørgede han for at denne beretning om hvordan man undlod at søge hans ledelse, blev nedskrevet i Bibelen til gavn for os. – Jos. 9:3-6, 14, 15.

***w04* 15/10 18 § 14**
"Rejs omkring i landet"

14 Udsendingene sagde: "Fra *et meget fjernt land* er dine tjenere kommet for Jehova din Guds navns skyld." (Josua 9:3-9) Deres tøj og proviant bekræftede tilsyneladende at de kom langvejsfra, skønt Gibeon i virkeligheden kun lå omkring 30 kilometer fra Gilgal. Josua og Israels høvdinger troede på forklaringen og sluttede derfor en pagt med Gibeon og nogle af dens nærliggende byer. Var gibeonitternes list blot et forsøg på at undgå udslettelse? Nej, den afspejlede tværtimod et ønske om at opnå Israels Guds gunst. Jehova godkendte at gibeonitterne blev sat til at "samle brænde og trække vand op til forsamlingen og til

Jehovas alter" og dermed forsyne brændofferalteret med brænde. (Josua 9:11-27) Gibeonitterne fortsatte med villigt at udføre ydmyge opgaver i Jehovas tjeneste. Sandsynligvis var nogle af dem blandt de netinim-folk der vendte hjem fra Babylon og tjente ved det genopbyggede tempel. (Ezra 2:1, 2, 43-54; 8:20) Vi kan efterligne deres indstilling ved at bestræbe os for at holde fred med Gud og villigt udføre selv ydmyge opgaver i tjenesten for ham.

Søg efter åndelige perler

***it*-1 976**
Hængning

Ifølge Jehovas lov til israelitterne kunne en dødsdømt og henrettet forbryder hænges på en pæl som "en Guds forbandelse", stillet offentligt til skue som et advarende eksempel. En død der således blev hængt på en pæl, skulle tages ned og begraves før solnedgang. Hvis man lod ham hænge natten over, ville det besmitte den jord Gud havde givet israelitterne. (5Mo 21:22, 23) Denne regel blev også fulgt selv om den henrettede ikke var israelit. – Jos 8:29; 10:26, 27.

11.-17. OKTOBER

PERLER FRA GUDS ORD | JOSVA 10-11

"Jehova kæmper for Israel"

***it*-1 40**
Adoni-Zedek

Konge i Jerusalem da israelitterne indtog det forjættede land. Adoni-Zedek og kongerne over andre småriger vest for Jordan sluttede sig sammen for i forening at standse Josuas fremrykkende styrker. (Jos 9:1-3) Men de hivvitiske indbyggere i Gibeon sluttede fred med Josua. For at modvirke at flere gik over til fjenden, samlede Adoni-Zedek og fire andre amoritterkonger deres hære, belejrede Gibeon og indledte kampen mod byen. Josuas bemærkelsesværdige redning af gibeonitterne og de allierede hæres knusende nederlag fik de fem konger til at flygte til Makkeda, hvor de blev fanget i en hule hvor de havde skjult sig. For øjnene af sine mænd dræbte Josua selv Adoni-Zedek og de fire andre konger og hængte dem op på pæle. Til sidst blev deres kroppe kastet ind i hulen, som blev deres grav. – Jos 10:1-27.

***it*-1 814**
Hagl

Brugt af Jehova. Hagl er en af de naturkræfter Jehova til tider har gjort brug af for at opfylde sit ord og for at vise sin store magt. (Sl 148:1, 8; Es 30:30) Det første tilfælde der omtales i Bibelen, er den syvende plage over fortidens Ægypten, hvor en svær haglbyge ødelagde plantevæksten, splintrede træerne og dræbte både mennesker og dyr der opholdt sig udendørs, men ikke berørte israelitterne i Gosens land. (2Mo 9:18-26; Sl 78:47, 48; 105:32, 33) Da israelitterne senere i det forjættede land under Josuas ledelse hjalp gibeonitterne, der blev angrebet af fem allierede amoritterkonger, lod Jehova store haglsten regne ned over de amoritiske fjender, og der døde flere amoritter som følge af haglstenene end i kampen med israelitterne. – Jos 10:3-7, 11.

***w04* 1/12 11 § 1**
Hovedpunkter fra Josuas Bog

10:13 – Hvordan er et sådant fænomen muligt? "Er noget for usædvanligt for Jehova," Skaberen af himmelen og jorden?

(1 Mosebog 18:14) Hvis Jehova vil, kan han styre jordens bevægelse sådan at solen og månen, set fra jorden, bliver på samme sted. Eller han kan lade jorden og månen fortsætte i deres baner mens solens og månens stråler brydes på en måde så lyset fra disse to lysgivere fortsætter med at skinne. Uanset hvordan Jehova gjorde det, "har ingen dag været som denne" i menneskehedens historie. – Josua 10:14.

Søg efter åndelige perler

***w09* 15/3 32 § 5**
Spørgsmål fra læserne

Den omstændighed at visse bøger nævnes i Bibelen og kunne bruges som kilder, skal ikke få os til at drage den slutning at de var inspirerede. Jehova har imidlertid sørget for at bevare alle de skrifter der indeholder "vor Guds ord", og de vil "bestå evindelig". (Es. 40:8) Ja, det Jehova har valgt at tage med i Bibelens 66 bøger, er nøjagtig det der er nødvendigt for at "Guds-mennesket kan være fuldt ud dygtigt, fuldt udrustet til enhver god gerning". – 2 Tim. 3:16, 17.

18.-24. OKTOBER

PERLER FRA GUDS ORD | JOSVA 12-14

"Hold dig trofast til Jehova"

***w04* 1/12 12 § 2**
Hovedpunkter fra Josuas Bog

14:10-13. Kaleb er nu 85 år, men beder alligevel om den vanskelige opgave at erobre Hebronegnen. Området er beboet af anakitterne – et folk af usædvanlig høj vækst. Med Jehovas hjælp lykkes det denne dygtige kriger at erobre området, og Hebron bliver en tilflugtsby. (Josua 15:13-19; 21:11-13) Kalebs eksempel opmuntrer os til ikke at vige tilbage for at påtage os krævende teokratiske opgaver.

***w06* 1/10 18 § 11**
Hvordan tro og gudsfrygt giver os mod

11 En sådan tro står ikke stille. Den vokser i takt med at vi lever sandheden, 'smager' velsignelserne og 'ser' vores bønner blive besvaret, med andre ord, mærker Jehovas ledelse i vores liv. (Salme 34:8; 1 Johannes 5:14, 15) Vi kan være sikre på at Josuas og Kalebs tro blev stærkere efterhånden som de smagte Guds godhed. (Josua 23:14) Tænk over hvordan det gik Josua og Kaleb. De overlevede 40 års vandring i ørkenen, som Gud havde lovet at de ville. (4 Mosebog 14:27-30; 32:11, 12) De fik en aktiv andel i den seks år lange erobring af Kana'ans land. Og endelig blev de velsignet med et langt liv og et godt helbred og fik endda deres egne arvelodder. Ja, det er tydeligt at Jehova belønner dem der trofast og modigt tjener ham! – Josua 14:6, 9-14; 19:49, 50; 24:29.

Søg efter åndelige perler

***it*-1 689**
Gebal

Jehova regnede "gebalitternes land" med til de områder som israelitterne endnu manglede at erobre på Josuas tid. (Jos 13:1-5) Bibelkritikere har indvendt at denne oplysning må være forkert, for Gebal lå langt nord for Israel (ca. 100 km nord for Dan) og kom øjensynlig aldrig under israelitisk herredømme. Nogle forskere har anført at den hebraiske tekst (v. 5) muligvis er beskadiget, og at der måske oprindelig har stået "landet der grænser

op til Libanon" eller 'helt til gebalitternes grænse'. Det skal dog bemærkes at Jehovas løfter i Josua 13:2-7 var *betingede*. Det kan være at israelitterne aldrig fik indtaget Gebal på grund af deres egen ulydighed. – Jf. Jos 23:12, 13.

25.-31. OKTOBER

PERLER FRA GUDS ORD | JOSVA 15-17

"Værn om det Jehova giver dig"

***it*-1 856 § 5**
Hebron

Da israelitterne fortsatte deres erobringskrig i det sydlige Kana'an, blev Hebrons indbyggere, deriblandt deres konge (øjensynlig Hohams efterfølger), viet til udslettelse. (Jos 10:36, 37) Men selv om israelitterne under Josua brød kana'anæernes magt, ser det ud til at de ikke med det samme oprettede garnisoner så de kunne fastholde de erobrede områder. Åbenbart mens Israel førte krigen videre andetsteds, etablerede anakitterne sig på ny i Hebron, med det resultat at Kaleb (eller judæerne under Kalebs ledelse) nogen tid senere måtte fravriste dem byen. (Jos 11:21-23; 14:12-15; 15:13, 14; Dom 1:10) Skønt Hebron oprindelig var blevet tildelt Kaleb af Judas stamme, fik den senere hellig status som tilflugtsby, og den tjente desuden som præsteby. Men "byens [Hebrons] opland med dets fritliggende bebyggelser" tilhørte Kaleb som hans arvelod. – Jos 14:13, 14; 20:7; 21:9-13.

***it*-2 1043**
Tvangsarbejde

Brugen af tvangsarbejde (hebr.: mas) var åbenbart ret almindelig på Bibelens tid, da overvundne folkeslag ofte blev gjort til trælle. (5Mo 20:11; Jos 16:10; 17:13; Est 10:1; Es 31:8; Kl 1:1) Israelitterne var tvangsarbejdere i Ægypten, hvor de trællede under tyranniske opsynsmænd og byggede forrådsstederne Pitom og Ra'amses. (2Mo 1:11-14) Da israelitterne senere kom til det forjættede land, adlød de ikke Jehovas befaling om at drive alle de kana'anæiske indbyggere ud og at vie dem til udslettelse, men satte dem i stedet til at udføre tvangsarbejde som trælle. Det havde den ulykkelige virkning at israelitterne blev forledt til at dyrke falske guder. (Jos 16:10; Dom 1:28; 2:3, 11, 12) Kong Salomon udskrev fortsat efterkommerne af disse kana'anæiske folkeslag, det vil sige amoritterne, hetitterne, perizzitterne, hivvitterne og jebusitterne, til tvangsarbejde som trælle. – 1Kg 9:20, 21.

***it*-1 1229 § 3**
Kana'an

Selv om mange kana'anæere overlevede israelitternes omfattende erobring af landet og ikke blev underlagt dem, kunne det alligevel siges at "Jehova [gav] Israel hele det land som han havde svoret at ville give deres forfædre", at han gav dem "hvile hele vejen rundt", og at "ikke ét af alle de gode løfter som Jehova havde givet Israels hus slog fejl; alt gik i opfyldelse". (Jos 21:43-45) Alle de fjendtlige folkeslag der omgav israelitterne, var blevet undertvunget og udgjorde ikke nogen trussel mod deres sikkerhed. Gud havde tidligere sagt at han ville drive kana'anæerne bort "lidt efter lidt", sådan at antallet af vilde dyr ikke ville stige stærkt når landet pludselig lå øde hen. (2Mo 23:29, 30; 5Mo 7:22) At det ikke lykkedes israelitterne at indtage visse områder, skyldtes ikke at

Jehova havde svigtet med hensyn til at opfylde sit løfte, og heller ikke at kana'anæerne var bedre udrustede (de havde blandt andet stridsvogne med jernleer). (Jos 17:16-18; Dom 4:13) Beretningerne viser derimod at israelitternes få nederlag skyldtes deres egen troløshed. – 4Mo 14:44, 45; Jos 7:1-12.

Søg efter åndelige perler

***w15* 15/7 32**
Vidste du det?

Var der virkelig så meget skov i oldtidens Israel som det antydes i Bibelen?

BIBELEN nævner at visse dele af det lovede land var beklædt med skov, og at det var "almindeligt" med træer. (1 Kong. 10:27; Jos. 17:15, 18) Men når man ser at store dele af området i dag er bart, vil nogle måske sætte spørgsmålstegn ved dette.

Bogen *Life in Biblical Israel* oplyser at "skovene i oldtidens Israel var meget mere omfattende end de er i dag". Den naturlige bevoksning i højlandet bestod overvejende af aleppofyr (*Pinus halepensis*), stedsegrønne egetræer (*Quercus calliprinos*) og terpentintræer (*Pistacia palaestina*). I Sjefela, det bakkede område mellem den centrale bjergkæde og Middelhavets kyst, var morbærfigen (*Ficus sycomorus*) også meget udbredt.

Bogen *Plants of the Bible* nævner at nogle områder i Israel i dag er fuldstændigt blottet for træer. Hvad er en del af årsagen? I bogen bliver det forklaret at der er tale om en gradvis proces: "Mennesket er blevet ved med at gribe forstyrrende ind i den naturlige vegetation, hovedsageligt for at udvide landbrugs- og græsningsarealer, men også for at skaffe byggematerialer og brændsel."

© 2021 Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania